

אימון, העצמה וחינוך ילדים

הרב מוטי זולברג

יועץ חינוכי מוסמך, מדריך כשורי חיים ומוגנות

מחבר הספר "דע לך בני"

סיפור לשמחת תורה

אברהם פוקסמן, שרד את השואה. כילד קט שהתחזה לבנה של המטפלת הנוכרייה שלו. היא גם לא תיארה לעצמה שאביו, יוסף פוקסמן, ישרוד את השואה. היא הניחה שהוא הגיע לאושוויץ – וכולם ידעו שאף אחד לא חזר משם. לפיכך, חשבה האומנת, לא יהיו לה תקלות בנוגע לאימוץ הילד-הטבלתו לכנסייה הקתולית ולימודו על ידי הכומר המקומי.

לאחר שנסתיימה המלחמה, בבוקר שמחת תורה, הופיע בפתע פתאום האב האובד. המטפלת שבורת הלב ארזה את צרור בגדיו של הילד. יוסף פוקסמן אחז את ידו של בנו והוביל אותו היישר אל בית הכנסת הגדול של וילנה. בדרך סיפר לבנו שהוא יהודי ושמו אברהם. יוסף ידע שהדרך להכרת בנו ביהדותו מחדש אינה עוברת רק בידיעת השלילה, הוא היה צריך להראות לבנו יהדות חיה ופעילה...

הם נכנסו לבית הכנסת הגדול של וילנה, שם מצאו כמה ניצולים יהודים שעשו את דרכם חזרה לוויילנה וכעת ניסו לשקם את חייהם מחדש. בתוך המציאות הקשה של סבלם הם שרו ורקדו בשמחת תורה, אף שנותרו רק 3,000 מתוך 100,000 יהודי וילנה, הי"ד. אברהם הצעיר בהם סביבו פעור עיניים. משהו עמוק בתוכו הגיב לאווירה.

בתוך כך, חייל יהודי שהיה לבוש במדי הצבא הסובייטי לא יכול היה להסיר את עיניו מהילד, והוא ניגש אל יוסף ולא היה מסוגל לעצור את דמעותיו. "במשך ארבע השנים הנוראות הללו נסעתי אלפי קילומטרים, וזה הילד היהודי החי הראשון שנתקלתי בו אחרי המלחמה, כולם נרצחו... האם תרצה לרקוד על כתפיי בשמחת התורה?" שאל את הילד שהביט בו בחזרה, מוקסם. החייל נשא בזרועותיו החסונות את הילד על כתפיו, וכשהדמעות זולגות על לחיו ולבו מלא שמחה אמיתית הצטרף לריקודים. "זה ספר התורה שלי!" קרא, בעודו רוקד עם הילד היהודי בן החמש.

אברהם מיודענו נודע לימים בשם אייב פוקסמן, ושימש שנים רבות כיו"ר 'הליגה נגד השמצה' בארצות הברית. במשך 55 שנים נשאו הילד והחייל את הרגע הזה בליבם. כשהם לא ידועים זה לזה, הם סיפרו את הסיפור למשפחה ולחבריהם. אבל אז קרה משהו. המלחין המפורסם אייבי רוטנברג כתב שיר, "האיש מוויילנה", על הסיפור. פוקסמן שמע את השיר ונודע לו שהחייל הסובייטי היהודי הוא הרב ד"ר ליאו גולדמן בשנת תש"ס הם נפגשו, נפלו זה בזרועות זה ובירכו יחד "שהחינו."